

Sygn. akt VII U 1496/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2017 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 września 2017 r. w Warszawie

sprawy D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania D. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 26 lipca 2016 r., znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 26 lipca 2016 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu D. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 lipca 2016 r. do 1 grudnia 2016 r., z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres od 2 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r., oraz z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r.

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz odwołującego D. K. kwotę 360,00 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

3. stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony D. K. dnia 23 września 2016 r. złożył za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odwołanie od decyzji organu rentowego stwierdzającej, że nie jest niezdolny do pracy. Odwołujący wskazał, że jego niezdolność do pracy wynika z problemów psychicznych i psychologicznych. Podkreślił, że orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS oraz Komisji Lekarskiej ZUS pozostają w sprzeczności z rzeczywistym stanem jego zdrowia. Dodał, że pobierał wcześniej rentę z tytułu niezdolności do pracy, która została mu przyznana na okres roku z uwagi na schorzenia natury psychicznej. Pomimo, iż nie nastąpiła poprawa stanu jego zdrowia organ rentowy odmówił mu ponownego prawa do renty. Ponadto wskazał, iż zarówno Lekarz Orzecznik ZUS jak i Komisja Lekarska, w badaniach poprzedzające wydania orzeczeń oceniali wyłącznie stan zdrowia fizycznego oraz możliwości ruchowe, natomiast schorzenia psychiczne, w związku z którymi orzeczono pierwotnie niezdolność do pracy, w ogóle nie były brane pod uwagę. Wobec tego odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy oraz zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego (odwołanie z dnia 23 września 2016 r., k. 2-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 października 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że odwołujący w dniu 19 maja 2016r. złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Celem ustalenia uprawnień do renty odwołujący został skierowany na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 19 lipca 2016 r. uznała, iż nie jest on niezdolny do pracy. Na tej podstawie decyzją z dnia 26 lipca 2016 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 3 października 2016 r., k. 9 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący D. K., ur. (...), pobierał z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. rentę z tytułu niezdolności do pracy. Powyższe świadczenie przysługiwało odwołującemu do 30 czerwca 2016 r.

W związku ze zbliżającym się upływem okresu na jaki renta została przyznana D. K., dnia 19 maja 2016 r., złożył do organu rentowego wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek z dnia 19 maja 2016 r., k. 22 a.r.).

Wobec tego odwołujący został skierowany na badanie do Lekarza Orzecznika ZUS, który po jego przeprowadzeniu wydał w dniu 24 czerwca 2016 r. orzeczenie stwierdzające, że nie jest on niezdolny do pracy. W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że przewlekłe schorzenie układu nerwowego i kostno-stawowego z obecnym deficytem nie powoduje długotrwałej niezdolności do pracy. Zdaniem Lekarza Orzecznika ZUS naruszona sprawność organizmu nie uniemożliwia wykonywanie przez odwołującego pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Wskazał, że nasilenie i charakter zaburzeń odwołującego nie powoduje długotrwałej niezdolności do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 24 czerwca 2016 r., k. 23 a.r.).

W związku z wniesieniem przez odwołującego sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS. Po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, orzeczeniem z dnia 19 lipca 2016 r. Komisja stwierdziła, że odwołujący nie jest niezdolny do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 19 lipca 2016 r., k. 26 a.r.).

W oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS organ rentowy wydał w dniu 26 lipca 2016 r. decyzję znak: (...), którą odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że D. K. nie spełnił przesłanki wynikającej z ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych warunkującej prawo do świadczenia, a mianowicie nie jest niezdolny do pracy (decyzja organu rentowego z dnia 26 lipca 2016 r., k. 28 a.r.).

Od powyższej decyzji organu rentowego D. K. złożył odwołanie, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 23 września 2016 r., k. 2-5 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 11 października 2016 r. dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy specjalistów psychologa i psychiatry, celem ustalenia, czy odwołujący jest zdolny, czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia odwołującego to na czym polegała (postanowienie z dnia 11 października 2016 r., k. 12 a.s.).

Biegła z zakresu psychologii J. K. na podstawie akt sprawy oraz bezpośredniego badania psychologicznego, w opinii z dnia 3 listopada 2016 r., stwierdziła u odwołującego istnienie organicznych zmian (...) z klinicznym obrazem spadku sprawności poznawczej oraz związanego z tym obniżonego nastroju. Zdaniem biegłej, z powodu nasilenia objawów depresyjnych oraz narastających zaburzeń funkcji poznawczych, odwołujący jest częściowo trwale niezdolny do pracy, gdyż ze względu na organiczne tło zaburzeń, nie rokuje powrotu do zdrowia (opinia biegłej psycholog z dnia 3 listopada 2016 r., k.23-29 a.s.).

Organ rentowy złożył zastrzeżenia do opinii biegłej z zakresu psychologii. Wskazując, że nie zgadza się z wnioskami zawartymi w opinii biegłej. Do pisma dołączono opinię lekarską Członka Komisji Lekarskich ZUS lek. med. J. S.. W opinii lekarskiej wskazano, że odwołujący był badany przez Komisję Lekarską, w składzie której był specjalista psychiatra. Komisja Lekarska badała również sferę psychiczną odwołującego i nie stwierdziła w tym zakresie niezdolności do pracy (pismo procesowe 9 grudnia 2016 r. wraz z opinią lekarską, k. 71-72 a.s.).

W opinii z dnia 23 listopada 2016 r. biegła psychiatra M. P. rozpoznała u odwołującego uporczywe zaburzenia nastroju. Wskazała, że dolegliwości te ujawniły się u odwołującego po utracie pracy i podtrzymywane były przez przewlekającą się diagnostykę guza stercza, a obecnie rozpoznania gruczolaka rakowego. W ocenie biegłej organiczne podłoże zaburzeń nastroju jest wątpliwe, niemniej jednak istniejące, mimo systematycznej farmakoterapii i psychoterapii, przewlekłe objawy depresyjne z wysokim poziomem wolno płynącego lęku i zaburzeniami funkcji poznawczych, uzasadniają uznanie odwołującego za nadal częściowo niezdolnego do pracy od 1 lipca 2016 r. na okres 2 lat. Biegła dodała, że ze względu na rozpoznanie gruczolaka stercza, celowe jest zasięgnięcie opinii biegłego urologa i onkologa (opinia biegłej psychiatry z dnia 23 listopada 2016 r., k. 64 a.s.).

Do powyższej opinii, żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń (pismo procesowe z dnia 22 grudnia 2016 r., k. 79-80 a.s., protokół z rozprawy z dnia 14 września 2017 r., k. 150 a.s.)

Postanowienie z dnia 12 grudnia 2016 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza specjalisty urologa-onkologa, celem ustalenia, czy odwołujący jest zdolny, czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia odwołującego to na czym polegała (postanowienie z dnia 12 grudnia 2016 r., k. 67 a.s.).

Biegły specjalista urolog J. M. w opinii z dnia 27 lutego 2017 r. wskazał, że z powodu choroby układu moczowego oraz zaplanowanej na 6 marca 2017 r. operacji raka gruczołu krokowego, odwołujący jest obecnie całkowicie niezdolny do pracy. Dodał, iż odwołujący po zaplanowanym leczeniu operacyjnym będzie wymagał dalszej kontroli urologiczno-onkologicznej i ewentualnego leczenia uzupełniającego. W oparciu o powyższe, zdaniem biegłego, należy uznać odwołującego za całkowicie niezdolnego do pracy od momentu poinformowania go o rozpoznaniu u niego raka gruczołu krokowego, tj. od 2 grudnia 2016 r., do końca 2017 r, tj. terminu w którym powinno odbyć się badanie kontrolne oceniające wyniki przeprowadzonego leczenia oraz ponowna ocena stanu zdrowia odwołującego (opinia biegłego urologa z dnia 27 lutego 2017 r., k. 112 a.s.).

W opinii z dnia 9 maja 2017 r. biegły sądowy specjalista chirurg-onkolog Z. D. uznał odwołującego za całkowicie, okresowo niezdolnego do pracy i jako datę powstania tej niezdolności wskazał 2 grudnia 2016 r. Biegły zaznaczył, że powyższą decyzją uzasadniają rozpoznany u odwołującego raka gruczołu krokowego, przebyty w dniu 7 marca 2017 r. zabieg operacyjny, a także powikłania po tym zabiegu w postaci nietrzymania moczu. W ocenie biegłego niezdolność do pracy ma charakter okresowy, tj. do 31 grudnia 2017 r. Jednocześnie biegły nie stwierdził niezdolności do samodzielnej egzystencji, gdyż odwołujący jest w stanie samodzielnie wykonywać podstawowe czynności życia codziennego (opinia biegłego chirurga-onkologa z dnia 9 maja 2017 r., k.115 a.s.).

Do powyższych opinii, żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń (pismo procesowe z dnia 27 czerwca 2017 r., k. 128-129 a.s., protokół z rozprawy z dnia 14 września 2017 r., k. 150 a.s.).

Na rozprawie w dniu 14 września 2017 r. odwołujący wniosł o zasądzenie odsetek ustawowych od wszystkich świadczeń rentowych wypłaconych po terminie (protokół z rozprawy z dnia 14 września 2017 r., k. 150 a.s.).

Postanowieniem z dnia 14 września 2017 r. Sąd Okręgowy postanowił przekazać powyższy wniosek do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. (postanowienia z dnia 14 września 2017 r., k.152 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są

wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego także na podstawie opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: psychologa, psychiatry, urologa, onkologa. W cenie Sądu opinie te są rzetelne, gdyż zostały wydane w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującego, a wydający je biegli są specjalistami w swojej dziedzinie, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Z tego względu ich opinie nie budzą wątpliwości i zastrzeżeń w zakresie określenia stanu zdrowia D. K..

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie D. K. od decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 26 lipca 2016 r., znak: (...), jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy jest przepis art. 57 ust. 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm., dalej: ustawa emerytalna) zgodnie z którym, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące przesłanki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W powołanym przepisie określono zatem warunki konieczne do stwierdzenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie. Prawo do renty uzależnione jest przede wszystkim od faktu wystąpienia niezdolności do pracy, a ponadto niezbędne jest posiadanie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz powstanie niezdolności do pracy nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów wymienionych w ustawie (z uwzględnieniem art. 57 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 ustawy emerytalnej, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy dokonuje w formie orzeczenia Lekarz Orzecznik ZUS. Od orzeczenia Lekarza Orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS. Komisja Lekarska rozpatrując sprzeciw lub zarzut wadliwości, dokonuje w formie orzeczenia oceny niezdolności do pracy i jej stopnia oraz trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy. Orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie Komisji Lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 14 ust. 1 pkt. 1 oraz art.14 ust. 2a, 2e, 2f i ust. 3 ustawy emerytalnej).

W niniejszej sprawie organ rentowy podnosił, że odwołujący nie spełnił podstawowej przesłanki wynikającej z art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, mianowicie nie jest niezdolny do pracy.

Badając istnienie pierwszej ze wskazanych przesłanek przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu: psychologii, psychiatrii, urologii i onkologii, w celu ustalenia stanu zdrowia odwołującego.

Oceniając stopień niezdolności do pracy Sąd oparł się na ustaleniach poczynionych w opiniach biegłych, bowiem schorzenia opisywane przez odwołującego znajdują się w zakresie ich specjalności. Zaakcentowania wymaga, iż wszyscy powołani w sprawie biegli wskazali, iż należy uznać odwołującego za niezdolnego do pracy. W związku z tym, w ocenie Sądu Okręgowego, odwołujący spełniła wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie prawa do świadczenia.

Analizując opinię biegłych Sąd doszedł do przekonania, że stanowią one miarodajny i wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydane została przez specjalistów z zakresu schorzeń występujących u odwołującego, a ponadto poprzedzone zostały analizą dokumentacji lekarskiej odwołującego i jego badaniem. Wydając rozstrzygnięcie Sąd miał także na względzie stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 października 2009 r. (II UK 106/09), w którym Sąd ten stwierdził, że ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, wymaga z reguły wiadomości specjalnych (opinii biegłego z zakresu medycyny). Przy ocenie niezdolności do pracy, w myśl art. 12 ustawy rentowej, o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej w związku z art. 278 § 1 k.p.c.).

Sąd Okręgowy podzielił wnioski z opinii biegłych psychologa i psychiatry i uznał, że z uwagi na przewlekłe objawy depresyjne należy uznać odwołującego za częściowo niezdolnego do pracy od 1 lipca 2016 r. na okres dwóch lat, tj. do 30 czerwca 2018 r. Sąd miał przy tym na względzie opinie biegłego urologa i onkologa, którzy wskazali, że rak gruczołu krokowego czyni odwołującego od 2 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. całkowicie niezdolnym do pracy. Z tych względów Sąd Okręgowy przyznając odwołującemu rentę z tytułu niezdolności do pracy dokonał podziału okresu od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2018 r., na okresy całkowitej i częściowej niezdolności odwołującego do pracy.

Ustalenie terminu, od jakiego Sąd uznał za zasadne przyznać odwołującemu prawo do świadczenia, wynika z art. 133 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczenia lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż: 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3 ustawy emerytalnej.

Odwołujący wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy złożył w dniu 19 maja 2016 r. Powyższe uzasadniałoby przyznanie mu prawa do świadczenia od 1 maja 2016 r. Jednak Sąd miał na uwadze, iż organ rentowy wypłacał odwołującemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 30 czerwca 2016 r. Odwołujący otrzymał więc świadczenie za maj i czerwiec 2016 r. Zatem uznać należy, iż skoro odwołujący pobierała świadczenie do czerwca 2016 r., prawo do dalszego renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy przysługuje mu od 1 lipca 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. W oparciu o opinie biegłych Sąd od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. przyznał odwołującemu rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Natomiast od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r., w ocenie Sądu, zasadne było przyznanie odwołującemu renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Sąd na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015 poz. 1800 ze zm.) zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. na rzecz D. K. kwotę 360,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, o czym orzekł w pkt 2 wyroku.

W myśl przepisu art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Z powyższego przepisu wynika, że jeżeli dla stwierdzenia uprawnień do świadczenia wymaga się wydania decyzji, termin do jej wydania biegnie od daty wyjaśnienia ostatniej niezbędnej okoliczności, co dotyczy także ponownego ustalenia prawa do świadczenia. Przez wyjaśnienie "ostatniej niezbędnej okoliczności" trzeba rozumieć wyjaśnienie ostatniej okoliczności koniecznej do ustalenia samego istnienia prawa wnioskodawcy do świadczenia. Wyjaśnienie okoliczności niezbędnej do wydania decyzji oznacza dokonanie czynności mającej na celu ustalenie stanu faktycznego, czyli przeprowadzenie dowodów i ich ocenę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2017, poz.1778 ze zm.) określenie: "nie ustalił prawa do świadczenia" oznacza zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r., II UKN 402/00, OSNAPiUS 2002 Nr 20, poz. 501), a zatem w tym ostatnim przypadku chodzi o sytuacje, w których organ rentowy odmawiając przyznania świadczenia naruszył przepisy prawa materialnego określające przesłanki nabycia prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego. Zdaniem Sądu Okręgowego była możliwa prawidłowa ocena stanu zdrowia odwołującego już na etapie postępowania orzeczniczego.

Sąd Okręgowy wziął ponadto pod uwagę pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 czerwca 2012 r. (III UK 110/11), zgodnie z którym wydanie orzeczenia w przedmiocie niezdolności do pracy oraz jego kontrola dokonywana przez głównego lekarza orzecznika oddziału, stanowią niezbędne etapy postępowania prowadzonego przez organ rentowy w sprawach o świadczenia rentowe. Ponadto, zarówno lekarz orzecznik, jak i główny lekarz orzecznik oddziału, działają w ramach organu rentowego. Jeżeli zatem wydanie nieprawidłowej decyzji w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy byłoby następstwem niewłaściwej oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o to świadczenie, dokonanej przez lekarza orzecznika lub głównego lekarza orzecznika oddziału, a więc następstwem niewłaściwych ustaleń faktycznych, to błąd taki należy uznać za błąd organu rentowego, powodujący jego odpowiedzialność na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zdaniem Sądu Okręgowego uznającego opinie biegłych za niezbędny dowód w postępowaniu odwoławczym - Komisja Lekarska powinna prawidłowo uwzględnić stan niezdolności do pracy odwołującego.

Jak wynika z całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego organ rentowy w dacie wydania zaskarżonej decyzji dysponował tym samym materiałem dowodowym, którym dysponowali biegli sądowi i mimo to wadliwie ocenił stan zdolności do pracy odwołującego.

Powyższe oznacza, że opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy bezsprzecznie ponosi odpowiedzialność. Wobec tego koniecznym stało się orzeczenie jak w punkcie 3 sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)